

JAARBOEK ENERGIERECHT 2018

JAARBOEK ENERGIERECHT 2018

Kurt DEKETELAERE
Bram DELVAUX
(eds.)

 intersentia
Antwerpen – Cambridge

Jaarboek Energierecht 2018
Kurt Deketelaere en Bram Delvaux (eds.)

© 2019 Intersentia
Antwerpen – Cambridge
www.intersentia.be

Coverfoto's: © JFs Pic S. T – Rawf8 – Arturs Budkevics

ISBN 978-94-000-0999-8
D/2019/7849/72
NUR 822

Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de uitgever.

Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kunnen noch de auteurs noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

WOORD VOORAF

Op donderdag 23 mei 2019 organiseert de Vlaamse Vereniging voor Energierecht (VlaVER), in samenwerking met het Instituut voor Milieu- en Energierecht van de KU Leuven (IMER), een studiedag waarop het *Jaarboek Energierecht 2018* wordt voorgesteld.

Met dit boek, uitgegeven door de uitgeverij Intersentia, berichten de organisatoren over de belangrijkste ontwikkelingen die zich tijdens het voorbije kalenderjaar hebben voorgedaan in het domein van het energierecht (in zijn ruime betekenis).

Voor het *Jaarboek Energierecht 2018* wordt geopteerd voor een overzicht van de belangrijkste en recente ontwikkelingen inzake het federale en Vlaamse energierecht. Daarnaast wordt stilgestaan bij een aantal relevante en actuele federale en Vlaamse onderwerpen in het energierecht.

Iedereen die dagelijks met de energiewetgeving in aanraking komt, wordt aldus een handig en grondig naslagwerk aangeboden dat toelaat op een continue en geordende wijze de stand van zaken en de verdere ontwikkelingen van het energierecht op de voet te volgen.

De bijdragen tot dit *Jaarboek Energierecht 2018* zijn van Raphaël BOUCQUEY, Thomas CHELLINGSWORTH, Christine DELAGAYE, Bram DELVAUX, Frederik DEWAELE, Jeroen DEWISPELAERE, David HAVERBEKE, Laura JANSSENS, Wouter VANDORPE, Dominique VANHERCK, Damien VERHOEVEN en Sietse WILS.

Kurt DEKETELAERE en Bram DELVAUX
Editors
Leuven, 6 mei 2019

INHOUD

<i>Woord vooraf</i>	v
Het nieuwe wetgevende kader voor de Europese elektriciteitsmarkt – <i>capita selecta</i> uit de nieuwe Elektriciteitsrichtlijn	
Sietse WILS en Bram DELVAUX	1
Hoofdstuk 1. Inleiding	1
Afdeling 1. Algemeen	1
Afdeling 2. Winterpakket ‘ <i>Clean Energy for All Europeans</i> ’	2
§ 1. Algemeen	2
§ 2. De doelstellingen van het Winterpakket	4
§ 3. De implementatie van het Winterpakket: een stand van zaken. . .	6
Hoofdstuk 2. De nieuwe elektriciteitsrichtlijn	7
Afdeling 1. Achtergrond	7
§ 1. Grondslagen	7
§ 2. Wat voorafging.	7
§ 3. Resultaat	9
Afdeling 2. Onderwerp	9
Afdeling 3. Doelstellingen	10
Afdeling 4. <i>Capita selecta</i> uit de Nieuwe Elektriciteitsrichtlijn	12
§ 1. Gelijk speelveld creëren	12
§ 2. Wijziging in het prijzenbeleid: nadruk op marktwerking	12
A. Marktgebaseerde leveringsprijzen voor elektriciteit	12
B. Exit voor de allesomvattende prijsregulering.	13
§ 3. Een centrale rol voor de beschermde en geïnformeerde consument.	17
A. Bottom up-aanpak als rode lijn door de Nieuwe Elek- triciteitsrichtlijn.	17
B. De consument als actieve marktspeler	18
C. De geïnformeerde en beschermde consument in de electriciteitsmarkt.	19
§ 4. Energiegemeenschap van burgers.	21
A. Achtergrond.	21
B. <i>Quid</i> energiegemeenschappen van burgers?	22
Hoofdstuk 3. Besluit	25

Het nieuwe Europese kader voor hernieuwbare energie. Goede voor- mens voor 2030	
Dominique VANHERCK	27
Inleiding	27
Het Europese <i>Clean Energy Package</i>	27
De HERLII in vogelvlucht	28
Hoofdstuk I. Een bindend algemeen streefcijfer van de Unie voor 2030	30
Afdeling 1. Van 20% in 2020 naar 32% in 2030	30
Afdeling 2. Monitoring en handhaving van de 2030-doelstelling door de Europese Commissie	32
§ 1. De nationale energie- en klimaatplannen – een lineair traject naar 2030	32
§ 2. De nationale 2020-doelstellingen als ondergrens.	33
§ 3. Aanvullende maatregelen bij afwijking van de referentie- punten of van het referentieaandeel	34
§ 4. Oprichting van een financieringsmechanisme van de Unie voor hernieuwbare energie.	35
Afdeling 3. Berekening van het aandeel energie uit hernieuwbare bronnen	37
Hoofdstuk II. Nieuwe regels voor steunregelingen voor hernieuwbare energie. .	38
Afdeling 1. Steunregelingen voor energie uit hernieuwbare bronnen. ...	38
Afdeling 2. Geharmoniseerde marktprincipes	40
Afdeling 3. Toekenningsprocedure en monitoring van steun	41
Afdeling 4. Openstelling van steunregelingen voor buitenlandse productie	42
Afdeling 5. Stabiliteit van de financiële steun	44
§ 1. Vrijwaring van verworven rechten	45
§ 2. Voorspelbaarheid van steun.	45
Hoofdstuk III. Samenwerkingsmechanismen.	46
Afdeling 1. Oprichting van een unieplatform voor het faciliteren van statistische overdrachten.	47
Afdeling 2. Faciliteren van gezamenlijke projecten en steunregelin- gen op verzoek van lidstaten	48
Hoofdstuk IV. Garanties van oorsprong	49
Hoofdstuk V. Vereenvoudiging van administratieve procedures	50
Afdeling 1. Stroomlijning van administratieve procedures, voor- schriften en regels	50
§ 1. Algemene regels	50
§ 2. Maatregelen specifiek voor de bouwsector	51
§ 3. Langlopende hernieuwbare-stroomafnameovereenkomsten. ...	53
Afdeling 2. Organisatie en duur van de vergunningsprocedure	53
§ 1. One-stop-shop voor vergunningsprocedures	53

§ 2. Maximale duur vergunningstraject	54
Afdeling 3. Eenvoudige kennisgevingsprocedure voor netaansluitingen ..	55
Hoofdstuk VI. Decentralisatie van hernieuwbare energieproductie: introductie van “zelfverbruikers van hernieuwbare energie” en “hernieuwbare-energiegemeenschappen”	56
Afdeling 1. Zelfverbruikers van hernieuwbare energie	56
Afdeling 2. Hernieuwbare-energiegemeenschappen	59
§ 1. Het begrip “HEG” in de HERLII.	60
§ 2. Toekenning van rechten aan HEG’s en hun leden	61
§ 3. Stimulerend kader voor HEG’s	61
Hoofdstuk VII. Nieuwe regels met betrekking tot verwarming en koeling.	62
Afdeling 1. Een indicatief streefcijfer voor de integratie van hernieuwbare energie in verwarming en koeling.	62
Afdeling 2. Stadsverwarming en -koeling	64
§ 1. Informatieverplichting	64
§ 2. Recht om afgesloten te worden van niet-efficiënte stadsverwarmings- en koelingssystemen	64
§ 3. Bijdrage van stadsverwarming- en koeling aan de gemiddelde jaarlijks toename van het aandeel hernieuwbare energie in de verwarmings- en koelingssector	65
Hoofdstuk VIII. Hernieuwbare energie in de vervoerssector	68
Afdeling 1. Integratie van hernieuwbare energie in de vervoerssector.	68
§ 1. Van 10% in 2020 naar 14% in 2030	68
§ 2. Subdoelstelling voor geavanceerde biobrandstoffen	69
§ 3. Broeikasgasemissiereductiedoelstelling voor hernieuwbare vervoersbrandstoffen van niet-biologische oorsprong	69
Afdeling 2. Specifieke regels voor biobrandstoffen, vloeibare biomassa en biomassabrandstoffen die worden geproduceerd uit voedsel- en voedergewassen	70
§ 1. Beperking van het aandeel biobrandstoffen op basis van voedsel- en voedergewassen	70
§ 2. Geleidelijke uitfasering van niet-duurzame biobrandstoffen geproduceerd uit voedsel- en voedergewassen tegen 2030	70
Hoofdstuk IX. Duurzaamheidscriteria en broeikasgasemissie-reductiecriteria ..	73
Besluit	74

De nieuwe Europese instrumenten om elektriciteitscrisisituaties te voorkomen en te beheersen

Thomas CHELLINGSWORTH en Christine DELAGAYE	77
Inleiding	77
Hoofdstuk 1. De bredere context: elektriciteitsvoorzieningszekerheid.	78
Hoofdstuk 2. Risicoparaatheid op Europees vlak: een beknopt overzicht	82

Afdeling 1. Januari 2006: de Bevoorradingszekerheidsrichtlijn.	82
Afdeling 2. September 2007: de lancering van het Derde Energiepakket ..	82
Afdeling 3. November 2012: de oprichting van de Coördinatiegroep voor Elektriciteit.	84
Afdeling 4. Mei 2016: Rapport aangaande de nationale regels en praktijken met betrekking tot risicoparaatheid	85
Afdeling 5. November 2016: de lancering van het Winterpakket	87
Afdeling 6. Augustus-november 2017: de Systeembeheers- en Systeemherstelverordeningen	89
Hoofdstuk 3. Het voorstel voor een Risicoparaatheidsverordening: impressies	90
Afdeling 1. Het begrip “elektriciteitscrisis”	91
Afdeling 2. De vooropgestelde regionalisering van elektriciteits- crisispreventie en -beheersing	93
§ 1. De uitgesproken solidariteitsgedachte	93
§ 2. Versterking van de rol van de Coördinatiegroep voor elek- triciteit	94
§ 3. De rol van ENTSB-E, de regionale coördinatiecentra en de regio's	95
Afdeling 3. Link met de civiele bescherming en beveiliging van kritieke infrastructuur	96
Afdeling 4. Nadruk op de naleving van marktvoorschriften	97
Hoofdstuk 4. Voorstel van Risicoparaatheidsverordening: procedures	99
Afdeling 1. Risicobeoordeling	99
§ 1. Identificatie van elektriciteitscrisisscenario's	99
A. Uitwerking van een methodologie voor de identifica- tie van elektriciteitscrisisscenario's	99
a. Inhoud van de methodologie	100
b. Procedure voor het opstellen en bijwerken van de methodologie	102
c. Doel van de methodologie	103
B. Identificatie van elektriciteitscrisisscenario's	103
a. Op regionaal vlak	103
b. Op nationaal vlak	104
§ 2. Beoordeling seizoensgebonden en kortetermijntoereikend- heid	105
A. Methodologie	105
a. Inhoud van de methodologie	105
b. Procedure voor het opmaken en bijwerken van de methodologie	106
B. Beoordeling van de seizoensgebonden en korteter- mijntoereikendheid	107

Afdeling 2. Risicoparaatheidsplannen	108
§ 1. Inhoud van de risicoparaatheidsplannen	108
§ 2. Procedure voor het vaststellen van de risicoparaatheidsplannen	111
§ 3. Beoordeling van de risicoparaatheidsplannen door de Europese Commissie.....	112
§ 4. Doeltreffendheid van de risicoparaatheidsplannen.....	113
Afdeling 3. Crisisbeheersing	113
Afdeling 4. Evaluatie en toezicht.....	115
Besluit: variaties op een methodonomisch thema	116
 Recente ontwikkelingen in het federale energierecht. ‘A la recherche du temps perdu ...’	
Damien VERHOEVEN.....	117
Inleiding	117
Hoofdstuk 1. Beschikbaarheid van capaciteit	117
Afdeling 1. Aanpassing van het stelsel van strategische reserve (wet 30 juli 2018).....	117
Afdeling 2. Verplichtingen inzake buitenwerkingstelling en capaciteitsvermindering van productie-installaties (wet 30 juli 2018).....	120
Afdeling 3. Besluiten inzake de aanleg van strategische reserve	121
Afdeling 4. Aanvullend Capaciteitsvergoedingsmechanisme (wet 22 april 2019)	122
§ 1. Context	122
§ 2. Krachtlijnen	124
§ 3. Veilingen	124
§ 4. Contract van terbeschikkingstelling van capaciteit.....	126
§ 5. Uitgestelde inwerkingtreding	126
§ 6. Gerichte veilingen, uitbouw van nieuwe capaciteiten en strategische reserve	128
Hoofdstuk 2. Offshore wind.....	129
Afdeling 1. Offshore toeslag (MB 3 december 2018)	129
Afdeling 2. Concessies voor offshore transmissie-installaties (KB 1 maart 2018)	130
Afdeling 3. Aanpassing van de steun voor vergunde offshore windmolenparken (KB 17 augustus 2018)	132
Afdeling 4. Indienstelling van het MOG en vergoedingsregeling i.g.v. onbeschikbaarheid (KB 11 februari 2019).....	134
§ 1. Krachtlijnen	134
§ 2. Beoordeling.....	136
Afdeling 5. Marien Ruimtelijk Plan 2020-2026 (ontwerp-KB).....	137

Afdeling 6. Concurrerende inschrijvingsprocedure voor nieuwe concessies (wet gestemd op 4 april 2019)	138
§ 1. Voorgaanden	138
§ 2. Inhoud	139
Hoofdstuk 3. Kernenergie	141
Afdeling 1. Inwerkingtreding nationaal nucleair beleid (KB 11 maart 2018)	141
Afdeling 2. Medische tussenkomsten van FANC en dienst voor medische stralingsfysica (wet 19 april 2018)	141
Afdeling 3. Milieueffectenbeoordeling (wet 6 december 2018)	142
Afdeling 4. Beschermingsnormen tegen ioniserende stralingen (KB 6 december 2018)	143
Afdeling 5. Nucleaire provisies (wetsvoorstel)	143
Hoofdstuk 4. Andere regelgeving	144
Afdeling 1. Wijzigingen inzake de federale bijdrage	144
§ 1. Oplossingsgrond voor te veel aan aangerekende bedragen (wet van 18 maart 2018)	144
§ 2. Behoud van het niveau van de Sociale fondsen en van het Kyoto-fonds en vaststelling van het Denuclearisatiefonds (KB 19 december 2018)	147
§ 3. Vaststelling van het niveau van de fondsen Beschermde Klanten (KB 21 december 2018)	148
Afdeling 2. Retroactieve toekenning van maximumprijzen (wet 24 februari 2019)	148
Afdeling 3. Huishoudelijk reglement van de Ombudsdienst voor Energie	150
Afdeling 4. Noodtoestand en het herstel van het transmissienet (KB 12 december 2018)	150
Afdeling 5. Nieuw Technisch Reglement (KB 22 april 2019)	151
Afdeling 6. Energiestatistieken	151
Hoofdstuk 5. Energie- en Klimaatplan(nen)	152
Afdeling 1. Nationaal Energie- en Klimaatplan 2021-2030.	153
§ 1. Europese verplichting voor de lidstaten.	153
§ 2. Doelstellingen en streefcijfers	154
§ 2. Beleidslijnen en maatregelen	155
§ 4. Beoordeling	157
Afdeling 2. Voorstel van Klimaatwet	158
§ 1. Voorwerp	158
§ 2. Inhoud	158
§ 3. Geen toekomst onder de huidige legislatuur.	159
Conclusie	160

Recente ontwikkelingen in het Vlaamse energierecht anno 2018: <i>per constantia et labore</i> De Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement slepen zich naar een moeizame legislatieve coda	
Frederik DEWAELE	161
Inleiding	161
Hoofdstuk 1. Decreten aangenomen in 2018.	162
Afdeling 1. Decreet van 2 maart 2018 houdende wijziging van artikel 5.1.4, eerste lid van het Energiedecreet, wat de preventie, detectie, vaststelling en bestraffing van energiefraude betreft	162
Afdeling 2. Decreet van 13 juli 2018 houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de vastlegging van het afschrijvingsritme voor investeringen bij een aanvraag tot verlening van groenestroomcertificaten	162
Afdeling 3. Decreet van 16 november 2018 houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft directe lijnen en directe leidingen.	164
§ 1. Inleiding	164
§ 2. Aanpassingen met betrekking tot de aanleg van directe lijnen en directe leidingen	165
A. De directe lijn of directe leiding overschrijdt de eigen site niet	165
B. De directe lijn of directe leiding overschrijdt de eigen site wel.	165
§ 3. Heffing op de exploitatie van een directe lijn in het Vlaamse Gewest.	167
A. Belastbare materie en heffingsplichtige van de heffing op de exploitatie van een directe lijn in het Vlaamse Gewest.	167
B. Tarief van de heffing op de exploitatie van een directe lijn in het Vlaamse Gewest	167
C. Inning en invordering van de heffing op de exploitatie van een directe lijn in het Vlaamse Gewest	168
Afdeling 4. Decreet van 16 november 2018 houdende diverse bepalingen inzake energie.	171
§ 1. Inleiding	171
§ 2. De introductie van een Vlaamse energienorm?	171
§ 3. Hervorming van de structuren van de distributienetbeheerders en de werkmaatschappijen.	173
§ 4. Wijzigingen met betrekking tot de distributie en levering van energie	174
A. Aanpassingen met betrekking tot netbeheer	174
B. Leverancier.	176

C. Noodleverancier	177
D. Aanpassingen met betrekking tot gesloten distributienetten en privé distributienetten.....	178
§ 5. Wijzigingen met betrekking tot hernieuwbare energie.....	179
A. Wijzigingen met betrekking tot de decretale definities inzake hernieuwbare energie	179
B. Wijzigingen met betrekking tot het verkrijgen van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten ..	183
C. Wijzigingen met betrekking tot de berekening van de onrendabele toppen en de bandingfactoren.....	185
D. Werkzaamheden van maatschappelijk belang.....	185
E. Varia	186
§ 6. De heroriëntering van de energiehuizen	187
§ 7. Wijzigingen met betrekking tot de energieprestatieregeling en de energieprestatiecertificaten.....	189
A. Aanpassingen met betrekking tot de energieprestatieregeling.....	189
B. Aanpassingen met betrekking tot de energieprestatiecertificaten	190
§ 8. Introductie van het renovatieadvies.....	191
§ 9. Varia.....	191
A. Definitie van het begrip “eigen site”.....	191
B. Bevoegdheid Raad van State voor geschillen met de VREG	191
C. Toezichtsbevoegdheden VREG	194
Afdeling 5. Decreet van 17 oktober 2018 houdende afwijkingen op de gewestelijke vergunningsplicht in geval van civiele noodsituatie.	195
§ 1. Inleiding	195
§ 2. Het decreet civiele noodsituatie	196
§ 3. Concrete toepassing van het decreet civiele noodsituatie.	197
Hoofdstuk 2. Besluiten van de Vlaamse Regering definitief goedgekeurd in 2018	199
Afdeling 1. Besluit van de Vlaamse Regering van 26 januari 2018 tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft het voorkomen, detecteren, vaststellen en bestraffen van energiefraude .	199
Afdeling 2. Besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018 tot bepaling van de voorwaarden waaraan digitale meters moeten voldoen, vermeld in artikel 4.1.22/2, § 3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.....	200
§ 1. Inleiding	200
§ 2. Technische vereisten voor de digitale meters	202
A. Digitale meter voor elektriciteit	202

B. Digitale meter voor aardgas	205
C. Aanpassingen met betrekking tot de werking van de budgetmeters	206
Afdeling 3. Besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018 tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, hou- dende een beperking van het op ondernemings- of vestigingsniveau verschuldigde bedrag van de door financieringssteun voor her- nieuwbare energie ontstane kosten voor elektro-intensieve onderne- mingen	207
§ 1. Inleiding	207
§ 2. Implementatie van de “supercap”-regeling	208
A. Wie komt in aanmerking en voor wat?	208
B. Rekenregels voor het berekenen van de elektrici- teitsintensiteit, de bruto toegevoegde waarde.	209
C. Procedure om de vrijstelling te verkrijgen	210
D. Overgangsmaatregel	213
E. Teruggave-regeling	216
F. Evaluatieverplichting	217
Afdeling 4. Besluit van de Vlaamse Regering van 9 maart 2018 hou- dende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de hoogte van de premie en de uitbreiding van de doelgroep die in aanmerking komt voor een zero-emissiepremie	217
Afdeling 5. Besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2018 tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de invoering van een steunregeling voor kleine en middel- grote windturbines	218
§ 1. Inleiding	218
§ 2. De subsidieregeling kleine en middelgrote wind	219
A. Wie komt in aanmerking?	219
B. Voorwaarden voor de toekenning van de ondersteuning .	220
C. Indienen en beoordelen van een steunaanvraag	221
D. Hoogte van de steun	222
E. Verlies van recht op steun	223
F. Uitbetaling van de subsidie	223
G. Terugvordering van de subsidie	224
§ 3. Lancering van de eerste call onder het nieuwe systeem	225
Afdeling 6. Besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft diverse bepalingen over energie	225
§ 1. Inleiding	225
§ 2. Aanpassingen aan de REG-premies	226

A.	Wijzigingen die gelden voor woningen, wooneenheden, woongebouwen en niet-woongebouwen	226
B.	Wijzigingen die enkel betrekking hebben op woningen, wooneenheden en woongebouwen	228
C.	Wijzigingen m.b.t. de rapporteringsverplichtingen	229
D.	Wijzigingen aan de algemene financiering van de REG-premies	229
§ 3.	Aanpassing van de ZEV-premie	230
§ 4.	Aanpassingen aan de energieprestatieregelgeving	230
A.	Minimumaandeel hernieuwbare energie	230
B.	Aanpassingen aan de EPB-eisen	231
C.	Aanpassingen aan de berekeningsmethode voor de EPB-eisen	232
§ 5.	Kleine aanpassingen aan de regels m.b.t. de energieleningen	234
§ 6.	Aanpassingen aan de regelgeving m.b.t. de EPC's	236
A.	Het energieprestatiecertificaat voor kleine niet-residentiële gebouwen	236
B.	Het energieprestatiecertificaat gemeenschappelijke delen	237
C.	Het energieprestatiecertificaat publieke gebouwen	238
D.	Erkenningsvoorwaarden van energiedeskundigen en verslaggevers	239
§ 7.	Problematiek van het voorleggen van reglementaire ministeriële besluiten aan de Vlaamse Regering	239
§ 8.	Aanpassingen met betrekking tot het verkrijgen van groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten	240
A.	Aanpassingen aan de berekening van de onrendabele toppen en bandingfactoren	240
B.	Andere aanpassingen aangaande groenestroomcertificaten en warmtekraftcertificaten	242
§ 9.	Aanpassingen aan de premiereregeling voor kwalitatieve warmte-krachtinstallaties tot en met 10 kWe	244
§ 10.	Aanpassingen aan de certificatieregelingen van aannemers	245
§ 11.	Wijzigingen m.b.t. netbeheer	246
§ 12.	Wijzigingen aangaande de oprichtingsbepalingen van het Vlaams Energieagentschap	247
Afdeling 7. Besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft een aanpassing van de call-regeling voor de ondersteuning van groene warmte, restwarmte en biomethaan		248
Afdeling 8. Besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2018 tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de energiehuizen		250

§ 1. Inleiding	250
§ 2. Streefwaarden en mijlpalen voor de prestaties van de energiehuizen	250
§ 3. Taken van de energiehuizen	251
A. Energieleningen	251
B. Nieuwe basistaken van de energiehuizen	252
§ 4. Vergoedingen voor de uitvoering van taken door de energiehuizen	253
Hoofdstuk 3. Ministeriële besluiten uit 2018	255
Conclusie	257

Handige tools in de Vlaamse energiesector: wat is regelluw of strategisch vrijwarend besturen?

Wouter VANDORPE en David HAVERBEKE	259
Inleiding	259
Hoofdstuk 1. Regelluwe zones voor energie	260
Afdeling 1. Relevante bepalingen uit het Bestuursdecreet en het Energiedecreet	260
Afdeling 2. De verhouding tussen de begrippen experimentregel- geving en regelluwe zones	261
Afdeling 3. De verhouding tussen het Bestuursdecreet en het Energiedecreet	263
Afdeling 4. De bepalingen van het Energiedecreet waarvan wel en niet kan worden afgeweken	266
§ 1. Opsomming (samengesteld)	266
§ 2. Analyse	268
§ 3. Enkele voorbeelden	270
Afdeling 5. Overige vaststellingen vanuit juridisch oogpunt inzake regelluwe zones voor energie	271
§ 1. De aanvraag tot afwijking tot het bekomen van een regel- luwe zone wordt een juridisch manifest	272
§ 2. Gebrek aan bijsturingsmogelijkheden tijdens de geldings- duur van de regelluwe zone	273
§ 3. <i>First come first serve</i> -gedachte loert om de hoek bij het toestaan van een regelluwe zone	273
Hoofdstuk 2. Strategisch vrijwarend besturen in de Energiesector	274
Afdeling 1. Context	274
Afdeling 2. Op internationaal en europees niveau: het kader en recente ontwikkelingen	275
§ 1. Schets van het rechtskader	275
§ 2. Recente ontwikkelingen	276

Afdeling 3. De situatie op Vlaams niveau	278
§ 1. Terugblik op de ‘Eandis / State Grid’ saga.....	278
§ 2. Strategisch vrijwarend besturen in het Bestuursdecreet.....	280
Conclusie.....	282
Omgevingsrecht en nutsvoorzieningen	
Laura JANSSENS.....	285
Inleiding	285
Hoofdstuk 1. Vergunningverlening	286
Afdeling 1. Aanduiding van de vergunningverlenende overheid	286
§ 1. De Vlaamse regering of de gewestelijke omgevingsambtenaar .	286
§ 2. De deputatie	287
§ 3. Het college van burgemeester en schepenen.....	287
§ 4. Artikel 15/1 Omgevingsvergunningsdecreet	287
Afdeling 2. Vergunningverleningsprocedure	289
Afdeling 3. MER.....	290
Afdeling 4. Beoordeling van de vergunningsaanvraag	292
§ 1. Bestemmingsconformiteit	292
§ 2. Ligging aan een voldoende uitgeruste weg	293
§ 3. Afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften.....	294
A. Handelingen van algemeen belang	294
B. Clichering.....	298
Hoofdstuk 2. Vrijgestelde stedenbouwkundige handelingen.....	300
Afdeling 1. Vrijgestelde handelingen	300
Afdeling 2. Installaties van algemeen belang	302
Afdeling 3. Voorwaarden	302
Besluit	304
Actuele evoluties inzake staatssteun ten behoeve van milieu- bescherming en energie: van kernfunctie tot kernenergie	
Jeroen DEWISPELAERE en Raphaël BOUCQUEY	305
Inleiding	305
Hoofdstuk 1. Het Europese rechtskader inzake hernieuwbare energie	308
Hoofdstuk 2. Steun ten gunste van hernieuwbare energie	310
Hoofdstuk 3. De steunmaatregelen in België	314
Afdeling 1. De federale strategische reserve	314
§ 1. Algemene situering	314
§ 2. Beknopte beschrijving van de maatregel.....	314
§ 3. Vooropgesteld budget	316
§ 4. Beoordeling van de maatregel door de Commissie	316
A. Het bestaan van staatssteun	316

B. De rechtmatigheid van de steun	316
C. De verenigbaarheid van de steun	317
Afdeling 2. De Vlaamse groenestroom- en warmtekrachtcertificaten ..	319
§ 1. Algemene situering	319
§ 2. Beknopte beschrijving van de maatregelen	320
§ 3. Vooropgesteld budget	322
§ 4. Beoordeling van de maatregelen door de Commissie	322
A. Het bestaan van staatssteun	322
B. De verenigbaarheid van de steun	325
1. De groenestroomcertificaten	325
2. De warmtekrachtcertificaten	327
Afdeling 3. De offshore windparken	327
§ 1. Algemene situering	327
§ 2. Beknopte beschrijving van de maatregelen	328
§ 3. Vooropgesteld budget	330
§ 4. Beoordeling van de maatregelen door de Commissie	330
A. Het bestaan van staatssteun	330
B. De rechtmatigheid van de steun	331
C. De verenigbaarheid van de steun	331
Hoofdstuk 4. Het arrest Hinckley Point C	333
Afdeling 1. Algemene beschouwingen	333
Afdeling 2. Voorwerp van het beroep	334
Afdeling 3. Analyse van het gerecht	335
§ 1. Herstructurering van de middelen	335
§ 2. Doelstelling van gemeenschappelijk belang	335
§ 3. De noodzaak van de steun	337
§ 4. Evenredigheid van de steun	339
A. Algemeen toetsingskader	339
B. De geschiktheid van de steun	340
C. De proportionaliteit van de steun	340
D. De afweging van de positieve en de negatieve gevol-	
gen van de steun	341
1. Inhoud en draagwijdte van de afweging	341
2. De door de Commissie vastgestelde positieve	
gevolgen	341
3. De door de Commissie in aanmerking genomen	
negatieve gevolgen	343
4. De gemaakte afweging ('balancing test')	343
5. Het argument dat de Commissie relevante aspec-	
ten over het hoofd heeft gezien	344
§ 5. Bijkomende overwegingen	345
Conclusie	345